T007 A HÀM VII 100-Q06 Biệt Dịch-2

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

110. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi röøng Sa-la, thuoäc nöôùc Caâu-thi-na-kieät, queâ höông cuûa nhöõng ngöôøi löïc só. Baáy giôø Ñöùc Nhö Lai saép nhaäp Nieát-baøn.

Ngaøi baûo Toân giaû A-nan: –OÂng haõy vì ta traûi toøa giöõa hai caây Sa-la, ñaàu höôùng veà phöông Baéc. Toân giaû A-nan vaâng leänh Ñöùc Phaät, traûi toøa giöõa hai caây Sa-la, ñaàu höôùng veà phöông Baéc. Sau khi traûi toøa xong, Toân giaû ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaûnh leã döôùi chaân Ngaøi, ngoài qua moät beân, baïch: –Thöa Ñöùc Theá Toân, giöõa hai caây Sa-la con ñaõ traûi toøa ñaàu höôùng veà phöông Baéc. Ñöùc Theá Toân dôøi choã ngoài, ñi ñeán toøa giöõa hai caây Sa-la, naèm nghieâng veà beân phaûi, ñaàu höôùng veà phöông Baéc, hai chaân xeáp leân nhau, ñaët taâm ôû aùnh saùng, chaùnh nieäm tænh giaùc, höôùng ñeán Nieát-baøn.

Taïi nöôùc Caâu-thi-na-kieät, coù moät Phaïm chí teân Tu-baït-ñaø-la, soáng ôû nöôùc naøy ñaõ laâu, tuoåi taùc quaù giaø: moät traêm hai möôi tuoåi. Khi aáy, trong nöôùc aá y, caù c vò löï c só thöôøng cuùng döôø ng, cung kính, toân troïng vò aáy, taù n thaùn cho laø vò A-la-haùn. Baáy giôø Tu-baït -ñaø -la nghe moïi ngöôø i ñoàn Ñöùc Baø-giaø -baø trong ñeâm nay seõ nhaä p Nieá t-baøn, neân suy nghó: “Ta ñoái vôù i phaùp coøn coù choã nghi ngôø , chæ coù Ñöùc Cuø-ñaøm môù i ñuû khaû naêng giaûi thích, quyeát ñoaùn söï nghi ngôø cuûa ta.”

Tu-baït-ñaø-la nghó nhö theá roài lieàn rôøi khoûi Caâu-thi-na-kieät, ñi ñeán röøng Sa-la. Toân giaû A-nan ñang kinh haønh beân ngoaøi, Tu-baït-ñaø- la thaáy A-nan lieàn ñeán gaëp vaø thöa: –Toâi nghe moïi ngöôøi noùi Sa-moân Cuø-ñaøm trong ñeâm nay seõ vaøo Nieát-baøn Voâ dö. Hieän taïi toâi muoán ñöôïc gaëp Ngaøi ñeå thöa hoûi veà söï nghi ngôø. A-nan ñaùp: –Naøy Phaïm chí, thaân Ñöùc Phaät ñang meät moûi, oâng laïi muoán laøm phieàn Ngaøi sao? Tu-baït-ñaø-la thöa vôùi A-nan: –Toâi nghe raèng vaøo giöõa ñeâm nay, Ñöùc Nhö Lai nhaäp Nieát-baøn Voâ dö. Tröôùc ñaây toâi ñaõ töøng nghe caùc baäc Tieân kyø cöïu noùi: “Ñöùc Nhö

Lai Chí Chaân Chaùnh Ñaúng Giaùc xuaát hieän treân theá gian nhö hoa Öuñaøm-baùt, raát khoù ñöôïc gaëp”. Toâi coù chuùt nghi ngôø, mong muoán ñöôïc thöa hoûi, giaûi quyeát. Xin cho pheùp toâi ñöôïc gaëp. Tu-baït xin nhö vaäy ba laàn. A-nan ñaùp: –Ñöøng neân laøm phieàn Ñöùc Phaät. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân vôùi thieân nhó thanh tònh töø xa nghe A-nan ngaên Tu-baït-ñaø khoâng cho tieán vaøo. Ñöùc Phaät baûo A-nan: –Ñöøng ngaên ngöôøi aáy, cho pheùp oâng ta vaøo, ñöôïc tuøy yù hoûi. Tu-baït nghe Ñöùc Phaät töø bi cho pheùp ñi vaøo, neân raát vui möøng ñeán gaëp Ñöùc Phaät: –Thöa Theá Toân, con coù ít nghi ngôø, cho pheùp con ñöôïc hoûi? Ñöùc Phaät noùi: –Cho pheùp oâng hoûi. Tu-baït-ñaø sau khi ñöôïc Phaät ñoàng yù, baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, saùu vò sö ngoaïi ñaïo coù yù kieán khaùc nhau. Phuùlan-na Ca-dieáp, Maït-ca-leâ Caâu-xa-leä Töû, A-xaø-da Tyø-la-chæ Töû, A-xaøña-xí-xaù-baø-la-ca, Ni-ñaø Ca-chieân-dieân, Ni-caøn-ñaø Xaø-ñeà Töû, saùu vò

thaày aáy ñeàu töï xöng mình laø Theá Toân. Vaäy hoï coù thaät chöùng ñaéc Nhaát thaát trí khoâng? Ñöùc Phaät Theá Toân noùi keä: Ba moát tuoåi xuaát gia Ñeán nay naêm möôi naêm Tìm caàu caùc phaùp thieän Tu chöùng Giôùi, Ñònh, Tueä Chuùng sanh trong theá gian Khoâng bieát phöông höôùng ñuùng Huoáng chi bieát chaùnh phaùp Ai tu Baùt chaùnh ñaïo Chöùng ñöôïc quaû Döï löu Cho ñeán quaû thöù tö Ai khoâng tu Baùt chaùnh Döï löu coøn khoâng bieát Noùi gì quaû thöù tö Ta ôû giöõa ñaïi chuùng Sö töû gaàm thuyeát phaùp

Ngoaøi chaùnh phaùp naøy ra Thaät khoâng coù Sa-moân Vaø Baø-la-moân quaû. Khi Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy, Tu-baït-ñaø-la lieàn xa lìa ñöôïc moïi thöù buïi baëm caáu nhieãm, ñaéc phaùp nhaõn thanh tònh. OÂng ta söûa y Uaát-ña-la- taêng, chaép tay höôùng Phaät, baïch: –Thöa Ñöùc Theá Toân, hieän nay con ñaõ vöôït qua ba ñöôøng aùc. Tu-baït-ñaø-la baïch vôùi A-nan: –Laønh thay A-nan, Toân giaû ñöôïc lôïi ích lôùn, laø ñeä töû thò giaû cuûa Ñöùc Phaät. Hieän nay con cuõng ñöôïc lôïi ích troïn veïn, mong ñöôïc xuaát gia trong Phaät phaùp. A-nan chaép tay baïch Phaät: –Tu-baït-ñaø-la muoán ñöôïc xuaát gia trong Phaät phaùp. Khi aáy Ñöùc Theá Toân baûo Tu-baït-ñaø-la: –Laønh thay! Haõy ñeán ñaây Tyø-kheo! Tu-baït-ñaø-la raâu toùc töï ruïng, thaân maëc phaùp y, ñaéc giôùi cuï tuùc. Sau khi ñaéc giôùi, chöùng A- la-haùn, Tu-baït-ñaø-la töï nghó: “Nay ta khoâng nôõ naøo nhìn thaáy Ñöùc Nhö Lai nhaäp Nieát-baøn. Ta neân nhaäp tröôùc”.

Tu-baït-ñaø-la töùc thôøi nhaäp Nieát-baøn tröôùc. Ñöùc Nhö Lai sau ñoù cuõng nhaäp Nieát-baøn. Luùc aáy, trong chuùng coù moät Tyø-kheo noùi keä:

Nhaäp dieät nôi song thoï
Caønh nhaùnh che boán beân
Möa hoa treân rôi xuoáng
Tung raûi leân Ñöùc Phaät
Theá Toân nhaäp Nieát-baøn
Neân möa hoa rôi xuoáng.

Thích Ñeà-hoaøn Nhaân noùi keä:

Caùc haønh ñeàu voâ thöôøng
Noù laø phaùp sanh dieät
Dieät heát sanh dieät roài
Ñaáy goïi laø Nieát-baøn.

Vua trôøi Phaïm thieân noùi keä:

Chuùng sanh trong theá gian
Boû thaân quy veà dieät
Hieän nay Ñöùc Ñaïi Thaùnh
Ñaày ñuû caû möôøi löïc
Theá Toân, Ñaáng Voâ Thöôïng
Nay ñaõ nhaäp Nieát-baøn.

Toân giaû A-na-luaät noùi keä:

Ñaáng Phaùp Chuû döøng nghæ
Hôi thôû ñaõ khoâng coøn
Thaønh töïu cuûa Nhö Lai
Haïnh löïc ñeàu troøn ñuû
Nay nhaäp vaøo Nieát-baøn
Taâm Ngaøi khoâng sôï haõi
Xaû taát caû caùc thoï
Nhö daàu heát ñeøn taét
Dieät nghieäp, nhaäp Nieát-baøn
Taâm yù ñaït giaûi thoaùt.
Khi moïi ngöôøi thaáy vaäy, loâng toùc ñeàu döïng ngöôïc. Ñöùc Phaät nhaäp Nieát-baøn baûy ngaøy, Toân giaû A-nan thöïc hieän vieäc traø tyø nhuïc thaân cuûa Ñöùc Nhö Lai, ñi nhieãu theo phía phaûi noùi keä:
Ñöùc Ñaïi Bi Theá Toân
Thaân theå nhö vaøng ngoïc
Coù söùc thaàn thoâng lôùn
Thaân töï phaùt löûa ñoát
Ngaøn lôùp vaûi quaán thaân
Trong ngoaøi ñeàu khoâng chaùy.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

TUÏNG 2: Phaàn 1 111. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi vöôøn truùc Ca-lan-ñaø, thuoäc thaønh Vöông xaù. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Caùc oâng caàn phaûi sieâng naêng tu haønh thieän haïnh, daàn daàn taêng tröôûng, nhö maët traêng môùi moïc. Coù nhöõng Tyø-kheo vöøa môùi thoï giôùi, töø töø tu haïnh taøm quyù, giöõ gìn uy nghi troïn veïn, du hoùa trong nhaân gian, nhu hoøa kính thuaän, khoâng laøm vieäc traùi nghòch, cheá ngöï thaân taâm. Nhö ngöôøi coù maét saùng traùnh nhöõng choã gieáng saâu, gaønh, bôø nuùi, Tyø-kheo cuõng nhö vaäy, nhö maët traêng baét ñaàu moïc, daàn daàn taêng tröôûng, haønh ñoäng ngaøy caøng tinh taán. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Hieän nay trong hoäi naøy, Tyø-kheo Ca-dieáp sieâng naêng tu thieän haïnh, nhö maët traêng môùi moïc, daàn daàn taêng tröôûng, daàn daàn tu haïnh taøm quyù, du hoùa trong nhaân gian, cheá ngöï thaân taâm, nhu hoøa kính thuaän, khoâng traùi nghòch laïi. Nhö ngöôøi maét saùng coù theå traùnh gieáng saâu, xa lìa hoá, bôø nuùi, Tyø-kheo Ca-dieáp cuõng nhö vaäy. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Tyø-kheo nhö theá naøo laø töông öùng vôùi phaùp, gaùnh vaùc ñöôïc vieäc ñeán töøng nhaø? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, Nhö Lai laø caên baûn cuûa caùc phaùp, laø Baäc Daãn Ñöôøng, laø choã nöông caäy cuûa caùc phaùp. Laønh thay! Baïch Theá Toân, xin Ngaøi vì chuùng con dieãn giaûi yù nghóa naøy. Chuùng con ñöôïc nghe, seõ chí taâm thoï trì. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Haõy laéng nghe! Haõy laéng nghe! Chí taâm ghi nhôù! Nhö coù

Tyø-kheo khoâng bò nhieãm ñaém, khoâng bò raøng buoäc do söï yeâu meán gia ñình, khoâng coù theâm hay bôùt, taâm khoâng töùc giaän, cuõng khoâng ganh gheùt, khoâng thaáy lôïi döôõng cuûa hoï taâm sanh öa thích. Thaáy hoï cho ngöôøi khaùc cuõng khoâng phaãn noä. Ñoái vôùi ngöôøi tu phöôùc ñeàu phaùt taâm tuøy hyû. Khoâng ñöôïc töï taùn thaùn ñöùc haïnh cuûa mình. Nhöõng lôøi leõ noùi ra ñeàu vì taát caû. Thaáy Tyø-kheo khaùc cuøng ñeán nhaø ngöôøi khaùc, khoâng cheâ bai huûy baùng. Ñoái vôùi ta vaø ngöôøi, khoâng coù taâm so saùnh cao thaáp. Neáu caùc Tyø-kheo thöôøng tu thieän taâm nhö ñaõ noùi ôû treân môùi ñöôïc goïi laø tuøy thuaän, nhö phaùp chuyeån bieán, lui tôùi khaép nôi

trong theá gian.

Khi aáy Ñöùc Theá Toân di chuyeån caùnh tay trong khoâng trung, baûo caùc Tyø-kheo: –Hieän nay tay cuûa Ta khoâng bò vöôùng ôû khoâng trung, khoâng bò coät vaøo khoaûng khoâng, khoâng coù hieàm khích, khoâng coù phaãn noâï, tay naøy coù bò troùi buoäc, vöôùng maéc theâm bôùt hay khoâng? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, tay aáy ôû khoâng trung khoâng bò troùi, khoâng bò vöôùng, khoâng theâm bôùt. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Ñuùng vaäy! Ñuùng vaäy! Neáu coù Tyø-kheo taâm khoâng bò troùi buoäc, nhö caùnh tay di chuyeån trong hö khoâng, môùi coù theå ra vaøo, qua laïi nôi nhöõng nhaø ngöôøi, khoâng coù theâm bôùt, khoâng sanh aùo naõo, khoâng ganh gheùt, thaáy ngöôøi ñöôïc lôïi döôõng taâm sanh hoan hyû. Thaáy ngöôøi boá thí khoâng cho ñeán mình cuõng khoâng töùc giaän. Thaáy ngöôøi tu phöôùc ñeàu tuøy hyû cho ñeán taâm khoâng phaân bieät cao thaáp. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Tyø-kheo Ca-dieáp thöïc hieän ñöôïc nhö vaäy, du hoùa trong theá gian khoâng bò raøng buoäc... cho ñeán... taâm khoâng phaân bieät cao thaáp. Ñöùc Phaät laïi vaãy tay laàn thöù hai treân khoaûng khoâng, baûo caùc Tyø- kheo: (nhö noùi ôû treân... cho ñeán Tyø-kheo Ca-dieáp nhö vaäy). Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Tyø-kheo ra vaøo nôi caùc gia ñình, thuyeát phaùp cho ngöôøi nhö theá naøo? Nhö theá naøo ñöôïc goïi laø thuyeát phaùp thanh tònh? Theá naøo goïi laø thuyeát phaùp khoâng thanh tònh? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, Nhö Lai laø caên baûn cuûa caùc phaùp, laø Baäc Daãn Ñöôøng, laø choã nöông caäy cuûa caùc phaùp. Laønh thay! Ñöùc Theá Toân, xin Ngaøi dieãn giaûi, chuùng con nghe roài chí taâm thoï trì. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Haõy laéng nghe, laéng nghe! Chí taâm ghi nhôù! Nhö coù Tyø-kheo thuyeát phaùp cho ngöôøi, neáu khôûi suy nieäm: “Ta thuyeát phaùp cho ngöôøi kia, seõ khieán ngöôøi aáy kính tín ta, ñeå thöôøng cho ta nhieàu thöùc aên uoáng, y phuïc, thuoác trò beänh”. Ai thuyeát phaùp vì muïc ñích aáy goïi laø baát

tònh. Neáu coù Tyø-kheo vì ngöôøi thuyeát phaùp, muoán ngöôøi nghe hieåu roõ Phaät phaùp, tröø khoå hieän taïi, xa lìa caùc phieàn naõo, vöôït moïi vöôùng maéc, höôùng daãn ñeán choã toaøn thieän, khieán hoï töï thaáy roõ, cho ñeán laøm cho ngöôøi trí töï hieåu ñöôïc, khoâng phaûi hieåu baèng lôøi cuûa ngöôøi khaùc. Ngay nôi söï sanh, laõo, beänh, töû, öu, bi, khoå naõo, laøm cho thính giaû nghe ñöôïc lôøi giaûng daïy,

nhö phaùp tu haønh khieán ngöôøi nghe ôû trong coõi sanh töû ñöôïc ñaéc phaùp, ñaéc nghóa, ñaït ñöôïc lôïi ích an laïc laâu daøi. Ngöôøi thuyeát phaùp nhö vaäy goïi laø thuyeát giaûng vôùi lôøi töø bi, thanh tònh, thöông xoùt, ñem laïi lôïi ích cho muoân loaøi, khieán chaùnh phaùp ñöôïc tröôøng toàn. Thuyeát phaùp nhö vaäy goïi laø thanh tònh. Theá neân Tyø-kheo phaûi suy nghó nhö vaïây, vì ngöôøi thuyeát phaùp caàn phaûi hoïc hoûi nhö theá. (Laàn thöù ba cuõng noùi nhö treân, Tyø-kheo Ca-dieáp coù khaû naêng thuyeát phaùp nhö vaäy, khieán thính giaû hieåu roõ Phaät phaùp,... cho ñeán vì khieán chaùnh phaùp ñöôïc tröôøng toàn, do ñaáy luoân thöông xoùt, ñem laïi lôïi ích cho chuùng sanh). Neân thuyeát phaùp nhö vaäy ñaáy goïi laø tuyeân döông Phaät phaùp moät caùch thanh tònh. Caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh. 112. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Neáu coù Tyø-kheo saép ñi ñeán nhaø ñaøn vieät, tröôùc khi ñi töï suy nghó: “Ngöôøi naøo coù cho haõy cho ta nhanh, ñöøng chaäm treã, haõy chí taâm cho ta, ñöøng khoâng chí taâm. Ta mong ñöôïc nhieàu, khoâng phaûi ñöôïc ít. Haõy cho ta vaät tinh khieát meàm maïi, khoâng neân thoâ cöùng”; vò aáy suy nghó nhö vaäy roài quyeát ñònh ñi ñeán nhaø ñaøn vieät. Ñaøn vieät tuy cho nhöng khoâng chí taâm, khoâng cung kính. Tuy hoï cho thöùc aên nhöng khoâng ñaày ñuû, cho vaät thoâ cöùng khoâng cho vaät tinh khieát meàm maïi. Neáu hoï coù cho thì chaäm chaïp khoâng nhanh nheïn, neân Tyø-kheo kia vì khoâng vöøa yù, neân xaáu hoå buoàn raàu, sanh taâm toån giaûm.

Vò Tyø-kheo aáy phaûi töï nghó: “Ta ñeán nhaø ñaøn vieät, hoï chaúng phaûi gia ñình ta, laøm sao vöøa loøng ta ñöôïc. Taïi sao ta laïi nghó: muoán ñaøn vieät cho nhanh, ñöøng chaäm treã, caû ñeán cho vaät tinh khieát meàm maïi, ñöøng coù thoâ cöùng”. Neân suy nghó nhö vaày: “Neáu nhö khoâng ñöôïc

gì, taâm ta cuõng khoâng hoái haän, xa lìa taêng giaûm, khoâng coù töùc giaän. Cuõng vaäy neáu nhö ñaøn vieät cho ít, cho khoâng chí taâm, chaäm treã khoâng nhanh,... cho ñeán cho vaät thoâ cöùng, khoâng cho vaät tinh khieát meàm maïi”. Nhö vaäy Tyø-kheo taâm khoâng töùc giaän, cuõng khoâng xaáu hoå, taâm khoâng taêng giaûm. Tyø-kheo Ca-dieáp cuõng coù taâm nieäm nhö vaäy. Khi ñeán choã ñaøn vieät, Toân giaû suy nghó: “Nôi ñoù chaúng phaûi nhaø cuûa ta, taïi sao muoán ñöôïc vöøa vôùi yù cuûa ta? Töùc mong muoán hoï cho nhanh khoâng chaäm... cho ñeán vaät tinh khieát meàm maïi, ñöøng cho vaät thoâ cöùng”. Tyø-kheo Ca- dieáp töï nghó: “Ta ñeán nhaø ñaøn vieät, tuy khoâng ñöôïc cho vaãn khoâng xaáu hoå, taâm khoâng toån giaûm”. Vì theá, Tyø-kheo neân suy nghó theá naøy: “Ta ñeán nhaø ñaøn vieät khoâng neân sanh yù nieäm: haõy mau ñem cho ta... cho ñeán tinh khieát meàm maïi”. Theá neân, naøy caùc Tyø-kheo, caàn phaûi hoïc nhö Tyø-kheo Ca-dieáp trong khi ñeán nhaø ñaøn vieät. Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.